

IZ SONČNE ZAMBIE

Leto 23, Božič 1993,
Nangoma, Zambia

Božič

L
A
G
O
SREČNO

L
O
V
L
J
E

NOVO LETO 1994

Zopet nas Božič združuje, zopet nas konec leta vabi, da si ogledamo prehojeno pot in se zazremo v Novo leto, ki nam ga Božja previdnost pripravlja. Božič! Naj Yam bo v veselje in prerojenje! Staro leto pa v spomin in klic po hvaležnosti. Novo leto! Da boljše pripravimo pot Gospodovo.

Leto 1993 mi je bilo leto Božjega obiskovanja. Imel sem operacijo na črevesju, ki je trajala tri ure. Operiral me je zdravnik, jezuit iz ZDA. Operacija je uspela; po njej sem dva meseca okrevaj v jezuitskem domu za bolne in ostarele v Chelstonu, kjer živita Jože Rovtar in Lovro Tomažin. Njuna družba mi je pomagala. Med okrevanjem nisem lenaril: prevedel sem maše

jezuitskih svetnikov iz Angleščine v Cinjandzo. Tekst sedaj s pridom uporabljamo. Za hobi sem pa prevedel tudi katekizem iz Ruščine Novega katekizma, ki ga čela Cerkev pričakuje, še nimamo Jeseni sem imel zaprte sečevoda Mučna zadeva, a se je uredila z antibiotiki. Prevajanje mi je spet krajšalo čas.

V župniji Čunga veliko obiskujem. Pripravilam družinsko statistiko. Tako spoznavam župnijo. Ljudje so se v to predmestje priselili iz različnih koncev Zambije. Ko z otroci zajedemo pesem, se srca staršev odpro. Pri obiskovanju pa vidim, da tudi v Čungi sosed več ne pozna sosesa. Tako n. pr., zelo aktiven član župnijskega sveta ni vedel za svojega sosesa s sedmimi otroci, da je katoličan. Molite zame! In Bog vas blagoslovi. Vaš v Gospodu,

Radio Rudež

NANGOMA - MOŽNOST CENTRA RAZVOJA

Po osem mesečnem bivanju v Sloveniji sem se v začetku marca vrnil v Nangomo. To je bil ravno konec deževne dobe in komarji so prav vohali, da je nekje še sveža kri iz Evrope. Sledilo je par malarij, prehlad, gripa, angina, gliste in morda sem še kaj pozabil. Bilo je nekega dne proti koncu aprila, ko sem se le po zdravlil in začel kolikor toliko normalno živeti in delati.

Tisti teden po Veliki Noči sta prispela zabojnika z blagom, ki sem ga v tistih osmih mesecih nabral po Sloveniji in sosednjih državah. Čeprav je bil en zabojnik na zambijsko tanzanijski meji odprt, ni nič zmanjkalo. Prišlo je prav vse. Ob tej priložnosti se še enkrat vsem zahvaljujem, ki ste me kakorkoli podpirali pri tej akciji.

Prostori za mizarstvo in kovinarsko delavnico še niso povsem končani, delamo pa kolikor nam trenutna situacija dopušta. Glavni problem za končanje gradnje delavnice je seveda finančni. Že sedaj pa treniram in učim v mizarstvu skupino petih fantov iz okoliških vasi. Zelo so pridni in jih zanima ta poklic in če Bog da, bodo v letu dni že lahko delali precej samostojno. Kovinarski

oddelek trenutno dela na gradnji silosa in skladišča za koruzo. Situacija v delavnicah je zadnje dva meseca precej drugačna, kot je bila prej. V oktobru smo bili namreč priključeni na zambijsko električno omrežje.

Glavna faza gradnje misijona v Nangomi se počasi bliža koncu. Radi bi dosegli stopnjo, da bi se vse skupaj lahko samo vzdrževalo. Tako se te dni tudi precej ukvarjamo s kmetovanjem. Pravilna prehrana je še vedno eden od problemov v okolici. Slovenski laiški misijonarji lahko pri tem odigramo pomembno vlogo s tem, da pospešujemo razvoj kmetijstva in sodelujemo pri poklicnem izobraževanju mlajših generacij. V letu 1994 pričakujemo pomoč novih laiških misijonarjev. Priporočamo vam jih v molitvah, kot tudi vse naše delo.

Klement Pakj

ELEKTRIKA IN ŠE KAJ

Nangoma je že od oktobra priključena na zambijsko električno omrežje. Sedaj naše delo poteka bolj normalno. Sicer pa so z deževno dobo prišle težave, saj v 12 km dolgo električno linijo večkrat udari strela. Pri zadnji taki strelji nam je poškodovalo visoko napetostno stikalo. Kar tri dni smo ostali brez elektrike. Spet smo za par ur dnevno vključili generator, kakor v "starih časih". Še vedno delam na napeljavi kablov v nekatere stanovanjske hiše in bolniške oddelke. Električna je prinesla veliko spremembo. Kaj to pomeni, ve le tisti, ki jo lahko uporabljajo samo uro ali dve na dan.

Ukvarjam se tudi z gradnjo dodatnega vodnjaka. Nesreča nikoli ne počiva in tako so se že dve steni podrli in del jame zasuli. Sreča pa je v tem da je tu veliko podtalne vode.

Ljudje sedaj na veliko sadijo koruzo. Kot vreme kaže bo dober letina. Tudi številno goveda je počasi začelo naraščati. V letu 92/93 je namreč nekaj tisoč glav živine poginilo zaradi bolezni.

Malaria je že dolgo ni obiskala. Brez nje bodo prazniki lepši.

Herman Kocjančič

IZ MATERA

Kmalu bo pet let odhoda župnikujem v Materu. Moja najdaljša duhovniška služba doslej. Leta minevajo bliskovito. A kaj so prinesla? Recimo: "marsikaj". Moj takratni pomočnik pater Chula je odšel po plačilo v večnost. Bil je prvi zambijski jezuit. Za njim je prišel Radko Rudež, ki je v tem času preстал tri operacije, a je še vedno čvrst kot vedno. Poljski duhovnik Emil, ki je bil z nami, se je vrnil na Poljsko. Z nami so živeli krajši čas razni jezuiti, ki so se tukaj prilagajali zambijskemu življenju. Trenutno je z nami novi pater Willie, ki odhaja za spirituala v Malawi. Vsako leto nam škofija pošilja bogoslovce, da je z nami čez leto. Letos imamo tudi "medeljskega" diakona. Že vsa leta tudi Stanko Rozman preživi z nami po nekaj dni na teden.

Župnija kot taka je bila ob mojem prihodu že lepo utečena in ni potrebovala nobenih večjih sprememb. Župnijski svet in mala krščanska občestva sta dva stebra naše župnije. Če so poklici barometer naše vere, se ta počasi krepi. Vsako leto po nekaj deklet odide v razne samostane. Duhovnika še nimamo, pač pa polagamo upanje v šest bogoslovcev. Tudi nekateri semeniščniki dobro kažejo. Ker se je gospodarsko stanje v deželi v zadnjih letih poslabšalo, se vse več ljudi otepa z revščino. Skušamo jim pomagati, kolikor je mogoče. Nov problem so številne sirote, katerih starši so pomrli od AIDS. Tudi za njihovo pomoč smo že nekaj naredili. Prav tukaj v Materu se je porodila organizacija "Kwasu-mukwenu", ki pomaga sirotam. Hitro se širi po deželi in baje tudi zunaj nje.

Tudi v materialnem oziru je bilo nekaj storjenega. Postavili smo veroučne učilnice, moderne spovedne sobe, nove garaže in stranišča. Uredili smo preskrbo z vodo in letos povečali tudi samo hišo. Upam, da nas bo zato v prihodnje v hiši nekaj več. Bo bolj varno. Tudi okolica cerkve je dobila novo podobo.

Kaj bo prineslo prihodnje leto? Če Bog da, bom prvič uporabil moj slovenski potni list in

prišel na oddih v Slovenijo. Potem pa nazaj v Matero, če bodo tudi predstojniki za to. Torej Nasvidenje!

Jože Grošelj

OD AMBULANTE DO BOLNIŠNICE

Letos teče že sedmo leto, odkar sem prišel iz Lusake v Nangomo. Za nami so leta organiziranja, zbiranja sredstev in gradnje. Na koncu leta se človek sprašuje bolj kot kdajkoli: "kaj se je doseglo in kam vse vodi?"

Če se ozrem nazaj, vidim, da je v Nangomi zrasel center, ki predvsem skrbi za zdravje področja s 50.000 ljudi. Pri nas ne najdejo le zdravstvene oskrbe ampak tudi hrano, lahko si kupijo določene potrebne stvari. Ko se jim pokvari plug ali kolo ga lahko pripeljejo v delavnico. Morsikdo je pri nas našel zaposlitev ter obrtno izobrazbo. Kraj je dobil pitno vodo, elektriko in transport. Ob cesti je bencinska črpalka, pošta in avtobusna postaja. Pri nas se delijo tudi duhovni darovi. Veselo oznanilo se širi, delijo se zakramenti. Kristjani sami skupaj s katehisti pomagajo pri gradnji številnih cerkva in pri vsesplošnem razvoju. Tu so laičski misijonarji, ki odsevajo vero Cerkev in vero svoje domovine. Sestre pridno delajo in molijo za vse.

V tem času se je Nangoma razvila iz ambulante v bolnišnico s 80 posteljami. Zambijski podpredsednik nas je obiskal in nam z ministrom za zdravstvo zagotovil podporo zambijske vlade. Zgraditi moramo še otroški dispanzer, kuhinjo in pralnico, stanovanjske hiše ter končati delavnice. Sredstev in pomoči še zelo potrebujemo, predvsem pa Božjega žegna. Naj nam On pomaga, da Nangoma res postane center materijalnega in duhovnega razvoja.

Stanko Rozman

KRATKE NOVICE

BRANKO LIKAR se je vrnil v Slovenijo, z misijoni pa ostane povezan. Zaposljen bo v misijonski pisarni v Ljubljani, kjer bo odslej

misijonaril predvsem na področju organiziranja misijonskega zaledja in laičskih misijonarjev.

MIHA DREVENŠEK je na oddihu v domovini. Spomladi se vrne ter po uspešno zaključenem delu pri sv. Jožefu nastopi kot urednik radijske postaje ICENGELO v mestu Kitwe.

LOJZE PODGRAJŠEK je bil premeščen iz Cheltona v Luwisha House. Nastopil je v službi študentskega kaplana na lusaški univerzi. S svojimi študenti je prišel v Nangomo, da bi videli, kaj Katoliški cerkev dela za razvoj podeželja.

ZINKA HERCOG, poročena Černe (iz Avstralije), o kateri se je pisalo v prvih številkah Sončne Zambije, nas je obiskala. Nekateri njeni sodobniki (Kristina Mlakar, Barica Rous, Jože Kokalj) so tudi odšli iz misijonov. Pri ostalih pa je lahko videla, kako se odvija misijonsko delo. Če bi nas obiskala prihodnje leto, bi verjetno srečala še štiri nove slovenske laičke misijonarje v Nangomi.

ZAMBIJSKI PODPREDSEDNIK, Mr. Levy Mwanawasa, je letos dvakrat obiskal Nangomo. Pri prvem obisku nam je dajal poguma za nadaljnje delo. Ob drugem obisku pa je naši bolnišnici podaril rentgenski aparat ter s tem pokazal podporo zambijske vlade Nangomi. Vsem misijonskim bolnišnicam v Zambiji je obljubil pomoč.

LAKOTA nam lani ni prizanelsa. Tudi letos spomladi je kraljevala po mestih in posebno po vašeh. Iz Nangome smo razdelili 180.000 vreč koruze. Letos kaže, da deževje ne bo zatajilo.

LANSKOLETNA BOŽIČNA POŠTA se je skoraj vsa vrnila. Na pismih je pisalo: No service. War zone (zaradi vojne pošta ne dela). Tudi ostala pošta je bila vrnjena, tako da smo skoraj zgubili stik z domovino. Ako niste dobili pošte, pomeni, da je bila ali uničena ali vrnjena.

Uredil: Stanko Rozman, St. Joseph's Catholic Church, P.O. Nangom, Zambia